

A CONICET harcban áll

Clara Fernandez Saralegui

10.14267/VILPOL2024.04.18

Az argentin választások előtt Milei, Argentina elnöke kifejezte szándékát, hogy privatizálni kívánja az Országos Tudományos és Műszaki Kutatási Tanácsot (CONICET), ami széles körű társadalmi felháborodást váltott ki. A tudomány, mint a tudás különböző területeken történő bővítését szolgáló törekvés, a társadalmi kihívások kezelésének és a kutatás új útjainak sarokköve. Ez a kollektív társadalmi törekvés elengedhetetlen a nemzeti szuverenitás és az egyéni fejlődés, a közjó előmozdításához.

A kormány év eleji döntése a 2023-as költségvetés meghosszabbításáról és befagyasztásáról egybeesett az infláció ugrásszerű növekedésével, ami a terület pénzügyi lehetőségeit csökkentette és növelte a fizetéseket esélyét. Emellett az ösztöndíjak 2024-es felfüggesztése tovább súlyosbította a pénzügyi terheket és ez még inkább fokozta a tudományos közösségen belüli destabilizálódást és leértékelődést.

Argentína nemcsak gazdasági, hanem társadalmi válsággal is szembenéz, amelyet a hatalmon lévők intézkedései csak súlyosbítanak. Alberto Kornblihtt, egy ismert kutató, elítélte Milei omnibusz törvényét, hangsúlyozva, hogy a tudományos és műszaki intézmények finanszírozásának megvonása gyakorlatilag eljelentéktelenítésükhöz vezet.

Korábban is volt erre példa, Mauricio Macri elnöksége idején (2015-2019) ugyanezt érezte az az 1200 tudós és 11 Nobel-díjas, akiket Macri politikája érintett. Akkor a projektfinanszírozást szüntették meg, a béreket leszorították és a nemzetközi együttműködéseket pénzügyi eszközökkel korlátozták. A CONICET-re vonatkozó világos stratégiai irányvonal akkori hiánya a mai állapotokhoz hasonlóan erősítette a bizonytalanságot a tudomány és a technológia hasznosítását illetően. Napjainkban pedig Milei ultraliberális programja félelmetes fenyegetést jelent az argentin tudományos vállalkozások hosszú távú életképességére.

A tudomány képviselőinek hiánya komoly probléma a régióban, és ez is aláhúzza a nemzetközi együttműködés szükségességét. Daniel Filmus, a CONICET-hez kötődő kutató arra figyelmeztetett, hogy Argentína helyzete bizonytalan a nemzetközi tudományos közéletben a tudományban illetékes minisztérium politikai súlyának erodálódása és a külföldi tudósok számára csökkenő vonzereje miatt. A Franciaországgal a tudományos és akadémiai szférában kötött megállapodások megszakadása miatt a biotechnológiai ágazat sorsa kétséges az Argentínában uralkodó bizonytalanság közepette.

A tudományos potenciál hiányának egyik tragikus bizonyítéka a történelem legnagyobb dengue-járványának megfékezése körüli probléma. Argentína saját COVID vakcinájának kifejlesztése egyelőre szintén várat magára. Annak ellenére, hogy három évvel ezelőtt kétpárti támogatásban részesült a tudomány finanszírozásáról szóló jogszabály, Argentína kutatás-fejlesztési beruházásai továbbra is szánalmasan alacsonyak: a GDP 0,39%-a, ami jóval az ajánlott 1%-os küszöbérték alatt van. Ezt a krónikus alulf finanszírozottságot súlyosbítja az agyelszívás, mivel a nem megfelelő források az egyetemek bezárásához vezethetnek.

Miközben a CONICET Latin-Amerika tudományos intézményei között az első helyen áll, a globális tudományos közösség szenved az Argentína jelenlegi politikája által okozott visszaesés miatt. Ahogy a Nobel-díjas Bernardo Alberto Houssay egyszer találóan megjegyezte: „A gazdag országok azért gazdagok, mert befektetnek a tudományos-technológiai fejlesztésbe, a szegény országok pedig azért maradnak szegények, mert nem teszik ezt. A tudomány nem drága, a tudatlanság az”.

Összefoglalva, a CONICET Latin-Amerika legjobb állami tudományos intézménye, amely a hasonló állami kutatóintézetek világrangsorában a huszadik helyen áll. Azonban állami finanszírozásának megszüntetése a növekedéshez és fejlődéshez nélkülözhetetlen állami kapacitások elvesztéséhez vezethet.

Források

<https://www.pagina12.com.ar/712626-fuga-de-cerebros-edicion-2024-jornada-de-protesta-en-el-polo> Letöltés ideje: 2024.05.03.

<https://www.conicet.gov.ar/?lan=en> Letöltés ideje: 2024.05.03.